

Farský list

16
2013

04.08.2013 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ročník VIII

Úvodník

Leto je v plnom prúde, začal sa však aj cyklus odpustov a pútí, na ktoré sme všetci srdečne pozvaní. Môžeme si vybrať a modliť sa. Modlitba je to, čo nás na pútiach spája. Poznáme rôzne formy modlitby a mnohé sú veľmi zaujímavé. Jednu napísal aj pápež František, keď bol ešte arcibiskupom v Buenos Aires. Hodí sa napríklad ako večerná modlitba piatich prstov. Vyzerá asi takto: Palec je prstom najbližším k tebe. Začni modlitbou za tých, ktorí sú ti najbližší. Sú to osoby, na ktoré si spomenieš najskôr. Modliť sa za tých, ktorých milujeme, je "sladkou povinnosťou". Susedný prst je prstom ukazujúcim – ukazovák. Pomodli sa za tých, ktorí vychovávajú, kážu, vzdelávajú a liečia. Oni potrebujú podporu a múdrosť, aby sprevádzali iných správnym smerom. Nech stále budú prítomní v твоjich modlitbách. Prostredný prst – tzv. prostredník je najvyšší z prstov. Pripomína nám našich vodcov, politikov, prezidentov, biskupov a kardinálov; tých, ktorým bola daná moc. Oni veľmi potrebujú Božie vedenie. Ďalší prst je prstom srdca – prsteník. Prekvapivé, ale je našim najslabším prstom. Pripomína nám modlitbu za slabých, chorých, strápených a obťažkaných problémami. Aj oni potrebujú tvoju modlitbovú podporu. Na konci je náš malíček, najmenší zo všetkých. Má nám pripomínať modlitbu za seba samého. Keď ukončíš modlitby za štyri vyššie vymenované skupiny, potom uvidíš svoje vlastné potreby v inej perspektíve a budeš pripravený, aby si sa pomodlil za seba samého spôsobom viac pravdivým a skutočným. Čiže aj tí, ktorí zabudli či nemajú ruženec, alebo iné pomôcky, môžu sa krásne modliť.

Nezabudnime však na naše deti, ktoré počas prázdnin môžu často pocítiť nudu a samotu. Vyjadruje to aj iná modlitba dieťaťa našej modernej doby, v kríze rodiny. Modlitba znie takto: Drahý Ježišu, dnes Ťa chcem poprosiť o jednu zvláštnu vec. Dovoľ mi stať sa televízorom. Chcel by som sa cítiť tak, ako sa cíti televízor u nás. Mať špeciálne miesto úplne pre seba a zhromažďovať okolo seba celú rodinu. Chcel by som byť braný vážne, keď hovorím, byť v centre pozornosti... byť vypočutý všetkými bez prerušovania. Chcel by som, aby sa o mňa starali tak, ako sa starajú

o televízor, keď sa v ňom niečo pokazí. Chcel by som byť blízko môjho otca, keď sa vracia z práce, aj keď je unavený. A aby ma moja mama hľadala, keď sa cíti sama a smutná. A aby moji bratia zanechávali loptu, lebo chcú byť so mnou a aby som mohol rozosmievať všetkých, aj nechtiac. Aké by to bolo dobré, keby zanechali všetko, aby so mnou boli aspoň chvíľku. Ježišu, neprosím Ťa o veľa. Dobrú noc, Pane... S takými myšlienkami dnes usína veľa ľudí, nielen detí. Preto nezabúdajme na nikoho, využijme tento letný čas na modlitbu za tých, ktorí to najviac potrebujú. Majme pozorné a vnímavé srdce.

o. Rastislav (farár)

Základné židovské obrady

Židovská liturgia bola členitá, aj keď k tomu dochádza postupne. Vo vrcholnej forme bola od 2. storočia pred Kristom – 2. storočie po Kristovi. Môžeme hovoriť o 3 základných typoch židovskej liturgie:

- a) Židovská domáca liturgia;
- b) Židovská synagogálna liturgia;
- c) Židovská chrámová liturgia.

1.1 ŽIDOVSKÁ DOMÁCA LITURGIA

Pre tento typ liturgie je príznačné to, že sa do nej aktívne zapájala celá rodina. Je to kontrast židovských náhľadov v rámci jedinca. Liturgickú subjektivitu tu majú všetci, vrátane detí. Domácich liturgických prvkov je veľa a môžeme ich rozdeliť na cyklické a sporadické.

Typickým obradom domácej liturgie je slávenie šabatu – soboty. V piatok podvečer manžel odchádzal zo synagógy, manželka doma pripravovala liturgiu – zažína sviece a pripravuje všetko tak, aby bolo pripravené, keď sa manžel vráti. Manžel sa modlí v synagóge a manželka doma s deťmi. Keď sa celá rodina zide, poberá sa spolu sláviť sobotu. Môžeme v tomto vidieť akési hierarchické usporiadanie, kde každý má svoje miesto. Ďalší deň sa začína po východe tretej hviezdy. Cítiť tu hlboký prvok spojenia človeka so stvorením (jednota stvorenia).

1.2 ŽIDOVSKÁ SYNAGOGÁLNA LITURGIA

Tento typ obradu sa viac koncentruje na Božie slovo, nie je vyhradená len pre mužov, aj keď sa na nej viac zúčastňujú len oni. Synagóga ako spoločenstvo, ale aj ako miesto zhromaždenia, bola aspoň jedna v každom meste. Bola v nej vyvýšenina – *bema* – z ktorej sa čítalo Božie slovo. Bola v nej aj skriňa na zvitky písma – *aron ha kodeš*. Synagóga bola rozdelená na mužskú a ženskú časť; tie mohli byť vedľa seba alebo na rozličných podlažiach.

Pre verejnosť bola synagóga otvorená 3x denne – ráno, večer a na bohoslužbu. Ráno bol zvyk, že sa zbožní židia prišli pomodliť ranné modlitby do synagógy – začínali sa modlitbou *Šema Izrael*, potom 18 chválospevov, spev žalmov a kňazské požehnanie. Ak bola aj bohoslužba, tak týmto prvkom bolo pridané ešte čítanie z Tóry a výklad.

Večerné modlitby sa podobali ranným, aj keď žalmy boli iné. Je pozoruhodné si všimnúť, že základná štruktúra synagogálnej modlitby mala vplyv na liturgiu katechumenov. Pre synagógu je príznačné to, že nebola profesionálnym zariadením, t.j. nemala zamestnancov, do jednotlivých funkcií boli ľudia zvolení. Písmo čítali všetci muži. V synagogálnej liturgii nachádzame neskôr aj krátke vyznanie viery a občas aj anamnézu – ako spomienku na vyslobodenie z Egypta.

1.3 ŽIDOVSKÁ CHRÁMOVÁ LITURGIA

Táto liturgia už bola „sprofesionalizovaná“ – boli tu kňazi, leviti ako chrámoví zamestnanci. Ľud bol len pasívne prítomný, prijímal spásne skutočnosti iba cez kult. Zo začiatku židia nerozlišovali medzi chrámom a synagógou. Toto rozlíšenie je až po

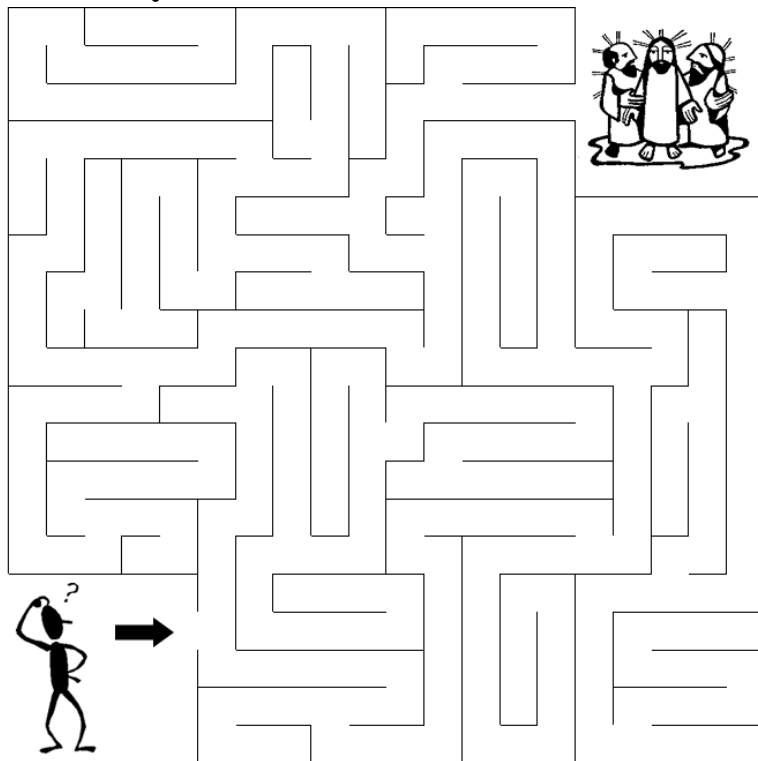
babylonskom zajatí. Aj preto vznikla nutnosť konať púte do Jeruzalema 3x do roka – na Paschu, sviatok stánkov (poďakovanie za úrodu) a na dnešné Letnice (50 dní po Pasche). Vidíme tu aj určité spôsoby prepojenia medzi prostredím a klímou: oživovanie prírody... poďakovanie za úrodu.

o. Martin (kaplán)

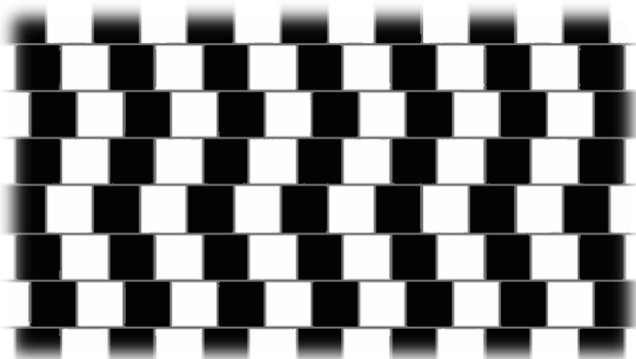
Farské oznamy

- milé deti cez prázdniny v pondelky bude pre vás otvorené pastoračné centrum od 9.00- 12.00.
- v pondelok 05.08.2013 pred sviatkom Premenenia sa pomodlíme veľkú večiereň
- tento týždeň 06.08.2013 slávime sviatok Premenenia nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista sv.liturgie ráno o 8:00 cirkevnoslovansky, o 18:00 slovensky. Na Bani o 16.00 liturgia.
- vo štvrtok po liturgii bude iba požehnanie Eucharistiou.
- 14.08.2013 pred sviatkom Uspenia sa pomodlíme veľkú večiereň
- 15.08.2013 máme prikázaný sviatok Zosnutia Presv. Bohorodičky sv.liturgie s myrovaním ráno o 8:00 cirkevnoslovansky, o 18:00 slovensky. Na Bani o 16.00 liturgia.
- V nedeľu 18.08.2013 sv.liturgia na Bani o 10:00 **nebude.**
- v nedeľu 11.08.2013 bude riadna zbierka na Katechizáciu a Katolíckej školy
- dávame Vám do pozornosti ďalšie odpustové slávnosti v mesiaci august :
  - 11.08.2013 – Buková Hôrka – Premenenie Pána
  - 11.08.2013 - Šašová – Zosnutie Presv. Bohorodičky
  - 10. - 11.08.2013 – Klokočov - Zosnutie Presv.Bohorodičky (slávnostný kazateľ Mons. Bernard Bober,košický arcibiskup) autobus pôjde v nedeľu o 6.00 z ulice Grešovej. Hlášate sa.
  - 17. – 18.08.2013 – Ľutina – Archieparchiálna odpustová slavnosť (slávnostný kazateľ J. E. Jozef kardinál Tomko)
  - 25.08.2013 – Čirč - Zosnutie Presv. Bohorodičky
  - záujemcovia sa môžu hlásiť na autobus v kancelárii FÚ

Zábavné okienko-nájdi cestu...

Sú tieto čiary rovnobežné alebo rôznobežné????

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,
Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekčov.sk

e-mail: presov.sekčov@grkatpo.sk

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10€

Neprešlo jazykovou úpravou